

POMEM Mülakat Soru ve Cevapları-3

Kurum İçi İletişim, kurumun misyonu, vizyonu, değerleri ve stratejilerinin çalışanlar tarafından benimsenmesini ve çalışanların kurumlarının elçisi haline gelmelerini sağlamak; çalışanların kurumu iş sonuçlarına ulaştırma aşamasındaki inanç ve katılımını artırmak üzere geliştirilen iletişim stratejisi planlaması ve uygulamasını içerir.

Bersay Kurum İçi İletişim Planlarını oluştururken şu konuları dikkate alır:

- " Kurumun misyon, vizyon, strateji ve iş hedefleri,
- " Kurumun kültür ve değerleri,
- " Her bölüm ve iş biriminin kısa ve uzun vadeli iş hedefleri,
- " Farklı görevlerdeki çalışanların, kurumun mevcut durumu ve hedefleriyle ilgili bilgi düzeyleri ve görüşleri,
- " Üst yönetimin çalışanların kurum ile ilgili nasıl bir algıya sahip olmak istediklerinin belirlenmesi,
- " Hedeflenen algıyı oluşturmak için gerekli iletişim kanallarının saptanması,
- " Hedeflenen algıya ne oranda ulaşıldığının ölçülmesi.

Bersay, müşteri memnuniyetinin ancak çalışan memnuniyeti ile sağlanabileceği gerçeğinden yola çıkarak; hazırladığı kurum içi iletişim planlamaları ve uygulama çalışmalarıyla, çalışanların birer kurum/marka elçilerine dönüşmesini hedefler.

KURUM BAŞARISINI ARTIRMA YÖNTEMLERİ

“Konulmuş olan hedeflere varma”

“Başarı, beklenen hedeflerin, beklenen zaman ve norm içinde, beklenen niteliklerde elde edilmesi”

Kurum başarısını artırma yöntemleri:

1. Başarıyı engelleyen faktörlerin

minimize edilmesi

2. Başarıyı artırmak için yapılması

Gerekenler

1. Başarıyı engelleyen faktörlerin minimize edilmesi:

Kurum başarısını engelleyen faktörler

- Bilgi yetersizliği
- Çalışanların yeteneklerinin işe uygun olmaması
- Stresin bireyleri ve kurumu felç etmesi
- Değişime duyarlı olmama
- Örgüt içi iletişim kopukluğu
- İş ortaklarıyla sorunlar
- Rekabet
- Yıkıcı aile ilişkileri

42-)Kitle psikolojisi ile insan psikolojisi arasında ne tür ilişki ya da fark var?

Bireysel psikolojiyle toplum ya da kitle psikolojisi arasında ilk bakışta bize pek önemli görünebilecek karşıtlık, konuyu biraz derinliğine ele aldığımız zaman anikonu yitirir sivriliğini. Gerçi bireysel psikoloji tek insan üzerine eğilir ve onun içgüdüsel gereksinimlerine hangi yollardan doyum sağlamaya çalıştığını araştırır. Ama bunu yaparken, bireyin öbür bireylere ilişkilerini ancak seyrek olarak, ancak istisna sayılacak belli koşullarda gözden uzak tutar. Bireyin ruh yaşamında başkaları'nın örnek, obje, yardımcı dost ya da rakip kişiler olarak her vakit rol oynadığı görülür.

Kitle Psikolojisi

Kitleyi; belirli özellikleri olan kişilerin bir araya gelmesi ile oluşan insanlar topluluğu şeklinde tanımlamak mümkündür. Kitleden sadece belirli bir zaman diliminde birarada bulunan insanları anlamamak lazımdır. Birbirinden uzakta bulunan binlerce ortak bir mesele veya fikrin birleştirici gücü ile kitle kavramını oluştururlar. Kitlelerin, tek bir kişiden çok farklı karakteristik özellikleri vardır. Kitle içinde kişisel iradeler erimekte ve fikirlerle hisler aynı maksada yönelmektedir. Geçici, fakat kolektif bir ruh hali oluşturulmakta ve belirli nitelikler ortaya çıkmaktadır. Heterojen bir yapı içerisinde olan fertlerin bir araya gelmesiyle oluşan kitleleri, birbirlerine perçinlenen ve çeşitli maddelerden oluşmuş bir eşya gibi değerlendirmek mümkündür. Kitlelerin karakterini oluşturan, kitleyi teşkil eden unsurların karakter toplamı değildir. Aksine, kitleyi bir araya getiren fikrin özelliğine göre yeni bir karakterin ortaya çıktığı müşahade edilir. Ayrıca, kitle psikolojisi içerisinde bulunan bir çok kişinin, gerçekte kendi karakter ve ruh haliyle bağdaşmayacak durumlara rahatlıkla büründükleri, normal zamanlarda takınamayacakları tavırlar içersine girebildikleri görülmektedir. Bu durumu bir çeşit geçici şuarsuzluk veya iradesizlik hali olarak izah etmek mümkündür. Grup içerisinde kişinin karakteri büyük ölçüde, geçici de olsa, değişime uğradığında, cimri bir insan cömert,

şerefli bir kişi katil ve korkak bir kişi kahraman haline kolayca dönüşebilir. Tek başına olan bir adam bir sarayı ateşe veremeyeceğini, bir mağazayı yağmalayamayacağını bilir ve böyle bir şeye girişmek hemen hemen hiç aklına gelmez. Fakat bir kitleye bağlı olunca, çokluğun kendisine verdiği gücü anlar, cinayet yahut yağma için aldığı ilk telkine derhal kendisini teslim eder. Karşılaşılan her engel büyük bir şiddetle parçalanıp yıkılır. Bir kitle hareketi şimdiki zamanı sadece kötülemekle kalmaz, ayrıca onu kasten kötüleştirir. Asık suratlı, haşin, dik ve duygusuz bir kişilik modası yaratmaya çalışır. Zevkin ve konforun aleyhinde konuşur, insafsız ve hoşgörüsüz hayatı över. Basit eğlenceye adi, hatta kötü gözle bakar, kişisel mutluluk elde etmek için yapılan çabaların ahlaksızlık olduğunu ileri sürer. Bütün kitle hareketleri şimdiki parlak bir geleceğe başlangıç olarak tarif etmek yoluyla değerden düşürürler. Şimdiki zaman, onlarca büyük mutluluk devrinin eşliğindeki paspastır; bir sosyal devrim hareketine göre şimdiki zaman, ütopya giden yoldaki küçük bir ara istasyondur. Kitle içerisinde ortaya konan davranışların ardında itiraf etmediğimiz bir takım gizli dürtülerin, bastırılmış duyguların bulunduğunu da söylemek mümkündür. Kollektif bir yapı ve ruh hali içerisinde kişilerin fikri seviyeleri başka bir deyişle kişilikleri silinir. Aykırılıklar, benzerlikler içinde boğulurlar ve irade dışı nitelikler kitle içinde hakim olur. Bundan dolayıdır ki, kitlelerden seviyeli hareketler ve tepkiler beklemek yersizdir. Kitlelerde hakim güç, düşünce değil, hislerdir. Kitle içerisindeki birey bazen "bunu grupta söylemeyeyim yanlış anlaşılabilirim." düşüncesiyle kendisini olduğu gibi ifade etmekten çekinirken, bazen de "onlar gibi davranmazsam beni dışlarlar, dışlanmak istemiyorum" diyerek içine çok fazla sinmeyen davranışları da (grup adına) yapabilmektedirler. Kitle içerisinde bulunan insanların çok kolay hırçınlaştıkları ve tahripkar olabildikleri görülür. Etkilendikleri fikre göre, kitle içinde yer alan insanların şiddet, vahşet gibi tahripkar olaylar çıkarma merak ve arzusu, kitlenin her an şiddete yönelik bir tehdit oluşturma ihtimalini ortaya çıkarır. Bir memleketin gençliğine verilen eğitim, o memleketin kaderini önceden görmeye yardım eder. Bugünün nesline verilen öğretim ve eğitim en karamsar tahminleri doğrulamaktadır. Kitlelerin ruhu kısmen eğitim ve öğretim ile iyileşir veya bozulur. Kitle Psikolojisinin Özellikleri 1. Bireysel bilinç ve kişilik kaybolmuş, yepyeni bir varlık doğmuştur. 2. Bireylerde zihinsel bir birlik vardır. Coşkular, inançlar, yorumlar, istekler vs. ortaktır. 3. Mantıksal değerlendirmeler ve muhakeme yoktur; bunun yerine basit, ilkel ve abartılı duygular ön plandadır. Bu nedenle, Kitle telkine yatkındır. Tahriklere açıktır. Taklitçidir. Sorumluluk duyguları silinmiştir. Muhafazakar, bağnaz ve hoşgörüsüzdür. Ahlak kuralları tanımaz. Egemen olma, güçlü olma duygusu hakimdir.

43-) "Toplum Destekli Polislik" denince ne anlıyorsunuz?

Her alanda, önemli değişim ve gelişmelere şahit olduğumuz günümüzde, devletimizin asli fonksiyonlarından olan emniyet ve asayişin sağlanmasında da, yeni yaklaşımlar gündeme gelmekte, bu oranda, polislik mesleğinin iç güvenlik hizmetlerindeki fonksiyonu da giderek artmaktadır.

Sivil toplumun ihtiyacı olan, insan haklarına saygılı ve vatandaş odaklı güvenlik hizmeti modeli sayesinde, polisimizin toplumumuzdaki yeri ve statüsü de yükselmektedir.

Polislik mesleği de, her geçen gün, yasal güç kullanmaya dayalı bir meslek niteliğinden daha ziyade, sosyal bir aktör olarak, toplum güvenliğini vatandaşla birlikte üreten bir hizmet birimi haline dönüşmektedir.

Değerli Konuklar,

Polislik mesleği, dünyanın hemen her yerinde, stres düzeyi yüksek olan meslekler sınıfındandır.

Polisimiz, stn fedakarlıkla, kendisine verilen emniyet ve asayişi sağlama görevini en iyi şekilde yerine getirmeye çalışırken, bazen de, vatandaşımızla yeterli iletişim kurulamaması ve müspet davranış eksikliği gibi sebeplerle, şikayetlere ve eleştirilere maruz kalmaktadır.

şikayet ve eleştiri konusu yapılan ve personelimiz hakkında, olumsuz imaj edinilmesine sebep olan bu hususları; yapılan idari düzenlemelerle, verilen hizmetiçi eğitimlerle ve çalışma şartlarının iyileştirilmesi ile giderme gayreti içerisindeyiz.

İçişleri Bakanlığı olarak, konunun üzerinde hassasiyetle duruyor, vatandaşımızca şikayet konusu yapılan hususların ve görülen aksaklıkların giderilmesine gayret ediyoruz.

Alınan tedbirler ve yürütülen hizmetiçi eğitimlerle, bu konuda epeyce mesafe alındığını da görüyor ve bundan, gerek bakanlığım ve gerekse emniyet mensuplarımız adına, büyük bir memnuniyet duyuyorum.

Artık, vatandaşımız, sadece polisten gördükleri olumsuz davranışlardan şikayet etmiyor; bundan daha çok, gördükleri centilmen davranışlar, karşılaştıkları nazik ve insanca muamelelerden dolayı, teşekkür ve takdirlerini ifade ediyorlar.

Vatandaş memnuniyetini en st düzeye çıkararak, bu takdirleri ne kadar arttırabilirsek, polisimizin toplum nezdindeki değerinin de o düzeyde artacağına inanıyorum.

Giriş

Toplum destekli polislik, polis teşkilatları ile halk arasında ilişkiyi güçlendiren, toplum problemlerinin altında yatan nedenleri bulmayı çalışarak, suçla etkin bir mücadele sağlayan ve tüm bunların neticesinde de sosyal alanlardaki yaşam kalitesini attırmayı amaçlayan bir polislik anlayışıdır.

Halkın polisin en büyük yardımcısı olduğu anlayışını kabul eden toplum destekli polislik yaklaşımına göre, polisin suç ve suçlularla mücadelesi halkın da katılımı ile çok daha başarılı olacaktır. Bu başarı neticesinde polisin motivasyonu artacağı gibi, halkın da polis hizmetlerinde memnuniyeti ve sosyal yaşamdaki mutluluğu artacaktır.

Bugün dünyanın gelişmiş polis teşkilatlarında uygulanan toplum destekli polislik anlayışının teşkilatımızca benimsenmesi ve uygulanması amacıyla başlatılan çalışmalar halen devam etmektedir.

Ancak, toplum destekli polislik anlayışı, uygulandığı ülkenin sosyo-kültürel yapısına göre farklılıklar arz ettiğinden, ülkemiz için de, gelişmiş ülke uygulamaları esas alınarak bize özgü toplum destekli polislik anlayışının geliştirilmesi daha uygun olacaktır.

Toplum Destekli Polislik Anlayışı Nasıl Oluşmuştur

44-)Kitle iletişim araçlarından en yaygın olarak hangisini kullanıyorsunuz?
Neden?

45-)Uluslar arası ilişkiler denince ne anlıyorsunuz?

46-)NATO'nun günümüz dünyasındaki rolü hakkında düşünceleriniz nelerdir?

KUZEY ATLANTİK ANTLAŞMASI...

NATO'nun kuruluşuna ilişkin antlaşma

4 Nisan 1949

Kuzey Atlantik İttifakı'nın (NATO) kuruluşuna ilişkin antlaşma, 12 ülkenin katılımıyla 4 Nisan 1949'da Washington'da imzalandı.

"Washington Antlaşması" olarak da anılan antlaşma, bütün imzacı devletlerin onayları verildikten sonra 24 Ağustos 1949'da yürürlüğe girdi.

Antlaşmayı imzalayan 12 ülke şunlar: ABD, Kanada, Norveç, Danimarka, Hollanda, Belçika, Lüksemburg, İngiltere, Fransa, Portekiz, İzlanda, İtalya.

Türkiye ve Yunanistan'ın NATO'ya katılımına ilişkin Kuzey Atlantik Antlaşması Protokolü, 22 Ekim 1951'de Londra'da imzalandı. Türkiye, Kuzey Atlantik Antlaşması'nı 18 Şubat 1952'de onaylayarak (5886 sayılı yasa) NATO'ya üye oldu. Yunanistan da aynı tarihte Antlaşma'yı onayladı.

NATO'nun üye sayısı, Almanya (6.5.1955), İspanya (30.5.1982), Çek Cumhuriyeti, Macaristan ve Polonya'nın (12.3.1999) katılımıyla 19 oldu.

21-22 Kasım 2002 tarihlerinde gerçekleştirilen NATO'nun Prag Zirvesinde, Soğuk Savaş sonrası ikinci genişleme kararı alındı ve Bulgaristan, Estonya, Letonya, Litvanya, Romanya, Slovakya ve Slovenya, İttifak ile katılım müzakerelerine başlamaya davet edildi. Bu ülkelerle katılım müzakereleri sonucunda hazırlanan Katılım Protokolleri 26 Mart 2003'de Brüksel'de imzalandı.

Bulgaristan, Estonya, Letonya, Litvanya, Romanya, Slovakya ve Slovenya'nın NATO'ya katılımlarına ilişkin protokollerin onaylanmasına ilişkin yasalar, 5

Kasım 2003'de TBMM'de kabul edildi.

7 eski Doğu bloku ülkesi Romanya, Bulgaristan, Slovakya, Slovenya, Litvanya, Letonya ve Estonya, 29 Mart 2004'de ABD'nin başkenti Washington'ta düzenlenen törenle NATO'ye resmen üye oldular. Böylece NATO, tarihinin en geniş kapsamlı ve önemli genişlemesini gerçekleştirdi.

NATO'nun üye sayısı, 7 ülkenin katılımıyla 26'ya ulaştı.

Fransa İttifak üyesi olmakla birlikte entegre askeri yapıya dahil değildir.

EKONOMİK, SOSYAL VE KÜLTÜREL HAKLAR

ULUSLARARASI SÖZLEŞMESİ

BM Genel Kurulu'nun 16 Aralık 1966 tarihli ve 2200 A (XXI) sayılı

Kararıyla kabul edilmiş ve imzaya, onaya ve katılmaya açılmıştır.

Yürürlüğe giriş: 3 Ocak 1976

50-)İyi bir poliste olması gereken özellikler sizce nelerdir

51-)Eğitimde fırsat eşitliği nedir? Kısaca açıklayınız

'Eğitimde fırsat eşitliği sağlanmalı'

Doç. Dr. Gönül Akçamete

Cumhuriyet 10.5.1999

0-8 yaş grubundaki engelli bireylerin ancak yüzde 2.5'i eğitim alabiliyor

Eğitimde fırsat eşitliği demokratik toplumların en temel koşullarından biri olarak kabul edilir. Ancak çeşitli nedenlerle normal eğitim hizmetlerinden yararlanamayan çocuklar için bunun yeterince uygulanmadığı görülüyor. Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğretim üyesi Doç. Dr. Gönül Akçamete, 0-18 yaş grubundaki engelli bireylerin ancak yüzde 2.5'inin eğitim alabildiğini söyledi.

Başbakanlık Özürsüzel İdaresi'nin verilerine göre 1998-99 öğretim yılında, 201 okul ve merkezden 13 bin 669 öğrenci, 3 bin 658 özel eğitim sınıfı ve okul rehberlik bürolarından 18 bin 873 öğrenci faydalanıyor. Ayrıca 150'ye yakın özel eğitim kurumunda da eğitim veriliyor.

52-)Teori ve uygulamanın öğrenmeye etkileri konusunda neler söylersiniz?

Bir iş alanı, pratiğini destekleyecek bilgi temeline sahip olmalıdır. ÖT'nin herbir alanı da araştırma ve tecrübelerle dayandırılmış bir bilgi temeline sahiptir. Teori ve pratik arasındaki ilişki, olgun bir alanın katkılarıyla gelişir. Teori,

kavramlar, gelişimler, ilkeler ve bilginin bütüne katkıda bulunan önermelerinden oluşur. Pratik ise problemlerin çözümü için bilginin kullanılmasıdır.

ETKİN ÖĞRENME

DÜŞÜNEN, TARTIŞAN, ÇÖZÜM ÜRETEN TOPLUM İÇİN

Eğitim-öğretim açısından bakıldığında rehberlik servisleri, öğrenciyi tanıma ve yönlendirme konusunda öğretmenlere ve ailelere yardımcı olmayı amaçlar. Fakat ülkemiz genç nüfusunun fazla olması, öğrenci sayısının da fazla olması anlamına gelmektedir ki bu da öğrenciyi tanıma amacıyla kullanılan teknik ve araçların gelişen teknoloji ile değerlendirilmesini gerektirmektedir. Rehber öğretmenin gelişen araç ve teknikleri kullanması, hem vakit kazanmasına hem de daha verimli çalışmalar yapmasına olanak sağlayacaktır.

Dünyada eğitim psikolojisi alanında son 10 yılda yapılan araştırmalar eğitim alanındaki uygulamaları büyük ölçüde etkilemiş olmasına rağmen Türk Milli Eğitimi bu değişmelerin önemli ölçüde dışında kalmıştır. Günümüzde öğrencilere "öğrenmeyi öğretmenin" ve buna bağlı olarak "çalışma becerilerini geliştirmenin" okulda öğretilen geleneksel dersler (Matematik, Türkçe gibi) kadar önemli hale geldiği tartışılmaz bir gerçektir.

Örneğin ABD'de çok sayıda eyalette çalışma becerileri, ya ilk ve ortaöğretim düzeyinde okullarda okutulan derslerden bir tanesi durumuna gelmiştir ya da seminerler aracılığıyla öğrencilere öğretilmektedir. Eskiden etkili öğrenmenin çoğunlukla öğretmenin öğretim tekniklerine bağlı olduğu düşünülürken, artık öğrencinin kendi öğrenme sürecindeki aktif rolü çağdaş eğitim sistemlerinde yaygın olarak kabul edilmektedir.

Öğrenciler, zamanlarının büyük kısmını, okula ve ders çalışmaya ayırdıkları halde, çoğu kez çabalarının başarılı olmalarına yetmediğini; veliler de çocuklarının ders çalışmaya yeterince zaman ayırdıkları halde başarılı olmakta zorlandıklarını belirtmektedirler. Bunun sonucu, öğrencilerin ders çalışırken kullandıkları becerilerin ve yöntemlerin etkililiği ve yeterliliği konusu sık sık gündeme gelmektedir.

Öğretmenler ise, sadece kendi alanları ile ilgili bilgi ve beceriler yanında öğrencilerine "nasıl çalışılması" gerektiği konusunda da yardımcı olmayı istediklerini ve bunu gerekli gördüklerini sık sık dile getirmektedirler. Çok çalışmasına rağmen çalışma yöntemini bilmeyen öğrenciler ümitsizliğe kapılırlar. Bu öğrenciler sınıf düzeyleri yükseldikçe kendilerini öğrenmeye motive etme, öğrenme süreçlerini planlama ve değerlendirme konularında yetersiz kalmaktadırlar. Bu durum öğrencilerin okuldaki başarılarını ve buna bağlı olarak okul sonrası yaşamlarını da olumsuz yönde etkilemektedir.

Bu ölçek, öğrencilerimizin kişilik özelliklerinin ve çalışma alışkanlıklarının başarılarına olan olumlu ve olumsuz etkilerini ortaya çıkarmak amacı ile geliştirilmiştir. Bize göre öğrenciye böyle önemli bir konuda yardımcı olabilmek için öncelikle onun neyi doğru, neyi yanlış yaptığı ölçülmelidir. Rehber

öğretmenler ölçek sonuçlarına bakarak öğrencilerine hangi konularda yardımcı olacaklarını tespit edebilirler.

Verimli çalışma ve öğrenme konusunda, kişilik özelliklerinin etkisi inkar edilemeyecek bir gerçektir. Örnek vermemiz gerekirse, sürekli olarak insanlarla olmaktan, eğlenceden hoşlanan, okul içinde ve dışında pek çok etkinliğe katılan aşırı sosyal bir öğrenci, derslerinde başarısız olabilir. Diğer bir örnek, sorumluluk duygusu yüksek olan bir öğrencinin derslerinde başarılı olma ihtimali oldukça yüksektir. Öğrenme konusunda en önemli unsurlardan biri de "Motivasyon" dur.

Verimli Çalışma ve Öğrenme Ölçeğinin, uygulanan diğer örneklerden farkları şöyle sıralanabilir:

Ölçeğimizde kişilik özelliklerine ve motivasyona özellikle yer verilmiştir. Ölçeğimize benzer olan diğer hiçbir ölçekte bu özelliklere yer verilmemektedir. Ölçek optik çevrimi sayesinde çok sayıda öğrenciye kolaylıkla uygulanabilmektedir. Ayrıca ölçeğimizin bilgisayar programı her öğrenciye sonuç belgesi vermenin yanında rehber öğretmene 15 özellikten herhangi birini seçerek o konuda rehberliğe ihtiyacı olan öğrencilerin listesini de verebilmektedir. Örneğin rehber öğretmen motivasyon veya sorumluluk puanı düşük çıkan öğrencilerinin listelerini alarak, bunlara ayrı oturumlarda sadece o konuda, grup oluşturarak, yardımcı olabilmektedir.

Uygulanması sırasında zaman sorunu yaratmayacak şekilde düzenlenen ölçeğimiz, 191 sorudan oluşmaktadır. Soruların yanıtları "EVET", "HAYIR" ve " ? " şeklindedir. En fazla 1 ders saati içinde öğrenciler rahatlıkla cevaplayabilmektedirler. Bazı sorularda " EVET " bazılarında "HAYIR " yanıtında puan alınmaktadır. " ? " ise o sorudan elde edilen puanın yarısı değerindedir.

Öğrencilere verdiğimiz sonuç kağıdında;15 ayrı özelliğinin derecelendirilmiş grafikleri ve başarılarını olumlu ya da olumsuz yönde etkilemesi beklenen çalışma alışkanlıklarının ve kişilik özelliklerinin yorumu sunulmaktadır. Bilinçli çalışmak ve öğrendiğini kullanmak özelliği 20 soruyla; etkinlik, sosyallik, atılganlık, başarı hırsı, çalışmaya başlamak ve sürdürmek, okuma alışkanlıkları ve tekniklerinden oluşan özellikler 15'er soruyla; sorumluluk, genel kaygı, çalışma ortamını düzenlemek, dersi dinlemek ve not tutmak, sınav teknikleri özellikleri 10'ar soruyla; okula karşı tutum ve sağlık Özellikleri ise 8'er soruyla ölçülmektedir.

Tüm özelliklerde 0-39 puan arası DÜŞÜK, 40-69 puan arası NORMAL, 70-100 puan arası YÜKSEK kabul edilmektedir. Öğrenci sonuç belgesinde grafiklerin altında öğrenciye olumlu ve olumsuz özellikleri grafikler sonucu elde edilen cümlelerin birleştirilmesi sayesinde sunulmaktadır. Her öğrencinin grafiği farklı olduğundan hiçbir öğrencinin yorumu diğeri ile aynı olmamaktadır.

Unutulmaması gereken diğer bir nokta da öğrencide bazı özelliklerin düşük, bazı özelliklerin ise yüksek olması olumludur. Örneğin Öğrencide kaygı,

normal çıkınca düşürülerek geliştirilebilirken, motivasyon normal çıkarsa yükseltilerek geliştirilebilir.

(126-157) ve (123-139) numaralı soru çiftleri aynıdır. Öğrenci bu soru çiftlerine farklı yanıtlar vermiş ise ölçeği içtenlikle veya dikkatli yanıtlamadığı anlaşılmakta ve grafikleri değerlendirilmemektedir.

ÖZELLİKLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

GÜDÜLENME (Motivasyon)

Organizmanın, belli ihtiyacını karşılamak amacıyla, harekete geçmesi olarak tanımlayabileceğimiz güdülenme, öğrencilerin verimli çalışabilmesi ve öğrenmesi için gerekli bir özelliktir. Öğrencinin ilerideki yaşamında hedeflediği mesleği elde edebilmesi ve meslekte başarılı olabilmesi, öğrencilik dönemini iyi değerlendirmesiyle mümkündür. Bunu da ancak çalışmaya ilgi ve istek duymasıyla başarabilir. Yüksek puan alanların öğrenme ve başarılı olma konusunda ilgi ve istekleri fazladır. Bu durum başarılarını olumlu yönde etkilemektedir. Düşük puan alanlar ise, yeterince çalışma isteği duymadıklarından, derslerinde başarılı olamazlar.

SORUMLULUK: Yüksek puan alanlar vicdanlı, güvenilir, sadık, ciddi ve belki aşırı titiz kişilerdir. Düşük puan alanlar ise ne yapacağı belli olmayan, dikkatsiz ve teklifsiz, işlerini son dakikaya bırakan, örneğin, randevularına geç kalan ve belki toplumsal açıdan sorumsuz kişilerdir. Sorumluluğun yüksek olması öğrencinin başarısını artırmaktadır.

ETKİNLİK : Yüksek puan alanlar ağır iş ve egzersiz dahil her türlü bedensel etkinlikten hoşlanırlar. Sabahları erken ve yataktan oyalanmadan kalkarlar, bir etkinlik alanından diğerine kolaylıkla ve hızla geçerler; geniş bir çeşitlilik gösteren ilgi alanları vardır. Arkadaşlıkları eğlendiricidir. Düşük puan alanlar ise hareketlilikten hoşlanmayan, çabuk yorulan, ağırkanlı insanlardır. Acele etmeden rahat yaşarlar. Etkinliğin yüksek olması olumlu bir özelliktir.

SOSYALLİK : Yüksek puan alanlar, sürekli olarak başka insanlar ile birlikte olmak isteyen, partiler, danslı toplantılar vb. hoşlanan, değişik kimseler ile kolayca tanışıp herkes ile konuşabilen, topluluk içinde rahat ve mutlu olan kişilerdir ve hoşsohbetirler. Düşük puan alanlar ise okumak gibi yalnız başına yapılan uğraşları yeğlerler, kalabalıktan hoşlanmaz, insanlarla senli benli olmak istemez, yabancılarla konuşmakta güçlük çekerler. Sosyalliğin fazla yüksek olması ders çalışmayı engellemektedir.

KAYGI : Yüksek puan alanlar, işler biraz ters gittiğinde kolayca sarsılan,olabilecek ya da olamayacak şeyler için gereksiz yere telaşlanan, endişelenen ve tasalanan kişilerdir. Düşük puan alanlar ise huzurlu, sakin kişiler olup mantıksız korkulara, kaygılara karşı dirençlidirler. Kaygının yüksek çıkması öğrenci başarısını olumsuz yönde etkilemektedir.

BAŞARI HIRSI : Yüksek puan alanlar hırslı, çok çalışkan, rekabetten hoşlanan, sosyal durumlarını geliştirme konusunda çok istekli, üretkenlik ve

yaratıcılığa çok değer veren kişilerdir. Düşük puan alanlar ise yaratıcılığı ve rekabeti pek önemsemeyen, fazla uğraşp didinmekten hoşlanmayan, sakin ve huzurlu yaşamdan hoşlanan kişilerdir. Bu özelliğin yüksek çıkması başarıyı olumlu yönde etkilemektedir.

OKULA KARŞI TUTUM : Yüksek puan alanlar okulları ile uyum, öğretmenleri ile olumlu ilişki içerisindedirler. Okulun kendileri için yararlı bir kurum olduğunun bilincindedirler. Bu durum başarılarını artırmaktadır. Düşük puan alanlar ise okullarını pek sevmemekte, öğretmenleri ile olumlu ilişki kuramamaktadırlar. Okulun yararlarının tam olarak farkında olmadıklarından başarıları olumsuz yönde etkilenmektedir.

ATILGANLIK : Yüksek puan alanlar akıllarına estiği gibi davranan, acele karar verdikleri için sık sık hata yapan, tasasız, çabuk değişen, ne yapacakları belli olmayan kişilerdir. Düşük puan alanlar sistematik, düzenli ve dikkatli davranırlar, plan yapmaktan hoşlanırlar, herhangi bir girişimde bulunmadan önce düşünürler. Fazla atılganlık başarıyı olumsuz yönde etkilemektedir.

SAĞLIK : Yüksek puan alanlar sağlıklarına, beslenmelerine ve uyku düzenlerine özen gösterdikleri için daha başarılı olurlar. Hem sık sık hastalanıp devamsızlık yapmazlar hem de sağlıklı oldukları için dersleri daha dikkatli takip edebilirler. Düşük puan alanlar ise sağlıklarına dikkat etmediklerinden sık hastalanır, hem derslere devamsızlık yapar, hem de evde pek çalışamazlar.

ÇALIŞMA ORTAMINI DÜZENLEMEK : Yüksek puan alanlar, çalışma ortamlarında, dikkatlerinin dağılmasına neden olacak, uyarıcıların yer almasına izin vermedikleri için, daha verimli çalışırlar. Ortamı iyi bir şekilde düzenlediklerinden var olan uyarıcılardan da etkilenmezler. Düşük puan alanlar ise kendilerine uygun bir çalışma ortamı oluşturamadıkları için, çalışmalarından verim alamazlar. Çevrelerindeki uyarıcılar yüzünden dikkatleri çabuk dağılır ve derslerinde başarı gösteremezler.

ÇALIŞMAYA BAŞLAMAK VE SÜRDÜRMEK : Yüksek puan alanlar, iradeleri üzerinde kurdukları hakimiyet sayesinde, ders çalışmaya planladıkları saatte başlarlar ve bu çalışmayı planladıkları saate kadar sürdürürler. Vakitlerini iyi bir şekilde değerlendirdiklerinden başarıları artar. Düşük puan alanların ise en büyük sorunları iradelerine sahip olamamaktır. Bu nedenle bir türlü istedikleri vakitte derse başlayamazlar, başladıkları zaman da sürdüremezler. Vakitlerinin çoğunu ders çalışmaları gerektiğini düşünerek veya ders başında çalışmadan geçirirler.

BİLİNÇLİ ÇALIŞMAK VE ÖĞRENDİĞİNİ KULLANMAK: Yüksek puan alanlar bilinçli çalışan, düzenli tekrarlar yapan öğrencilerdir. Neyi, niçin öğrendiklerini ve bu bilgileri nerelerde kullanabileceklerini iyi bilmeleri başarılarını artırır. Düşük puan alanlar ise bilinçli bir şekilde çalışmadıkları için öğrendikleri bilgileri yerinde ve zamanında kullanamazlar. Düzenli tekrar yapmadıkları için öğrendikleri bilgileri çabuk unutulur.

OKUMA ALIŞKANLIKLARI VE TEKNİKLERİ : Yüksek puan alanlar okumaya

yeterli zamanı ayırır, okurken önemli kısımları rahatlıkla ayırabilir, böylelikle vakitlerini boşa harcamazlar. Hızlı ve anlayarak okuyabilirler. Düşük puan alanlar ise okuma ile ilgili tekniklerin farkında olmadıkları için okurken, çok zaman harcarlar, önemli kısımları ayırt edemezler, dikkatleri çabuk dağıldığı için verilen metni tekrar tekrar okuyarak vakit kaybederler.

DERSİ DİNLEMEK VE NOT TUTMAK : Yüksek puan alanlar öğretmenin söylediklerini dikkatle dinler, önemli noktaları fark edip kendine göre ifadelerle düzenli bir şekilde not tutarlar. Arasıra bu notları gözden geçirerek verimli öğrenebilirler. Dersi dinlerken anlamadıkları yerleri sorarak ve derse aktif biçimde katılarak başarılarını artırır. Düşük puan alanlar ise derse dinlemedikleri için önemli-önemsiz ayırımı yapamazlar. Tuttukları notlar bu yüzden düzensiz olur. Derse aktif olarak katılma girişimleri pek yoktur. Anlamadıkları yeri, söz almaya çekindikleri için soramazlar. Bu nedenle derslerde başarılı olamazlar, sınavlardaki notları da düşük olur.

SINAV TEKNİKLERİ : Yüksek puan alanlar sınava hazırlanma ve sınav sırasındaki teknikleri iyi bildikleri için daha başarılı olurlar. Düşük puan alanlar ise bu teknikler hakkında bilgili olmadıkları için hem zamanı ayarlayamaz, hem de gereksiz hatalar yaparak düşük notlar alırlar.